

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Geografia regionalna

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Wschodoznawstwo		Cykl dydaktyczny 2024/25	
Specjalność -		Kod zajęć 18WZNS.11K.03015.24	
Jednostka organizacyjna Wydział Historii		Języki wykładowe polski	
Poziom studiów studia pierwszego stopnia		Obligatoryjność Obowiązkowy	
Forma studiów studia stacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe	
Profil studiów profil ogólnoakademicki			
Koordynator zajęć	Magdalena Lachowicz		
Prowadzący zajęcia	Magdalena Lachowicz		
Okres Semestr 1	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Konwersatorium: 30, Zaliczenie z oceną		Liczba punktów ECTS 3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	przekazanie wiedzy z zakresu przestrzeni geograficznej Eurazji, charakterystyki środowiska przyrodniczego (cechy rzeźby, warunki klimatyczne, cechy wód, szata roślinna i świat zwierząt) w przestrzeni geograficznej tej części świata
C2	rozwinięcie u studentów umiejętności prawidłowego definiowania w zakresie geografii regionalnej
C3	kształcenie u studentów umiejętności analizy przestrzennego zróżnicowania czynników środowiska geograficznego, ich wzajemnych relacji i powiązań z działalnością człowieka
C4	rozwinięcie u studentów umiejętności identyfikacji przestrzeni geograficznej, posługiwania się praktyczną znajomością mapy fizycznej regionu Eurazji i wiedzą z zakresu geografii regionalnej Europy Wschodniej i Azji, ze szczególnym uwzględnieniem aspektu demograficznego i specyfiki geografii gospodarczej
C5	dostarczenie studentom informacji w zakresie kryteriów podziałów regionalnych i przewodnich cech obszaru eurazjatyckiego
C6	przekazanie studentom wiedzy z zakresu podstawowych zagadnień i procesów charakteryzujących system społeczno-gospodarczy i polityczny Europy Wschodniej oraz Azji Północnej i Środkowej, ze szczególnym uwzględnieniem prawidłowości kształtujących strukturę funkcjonalno-przestrzenną regionu na tle jego potencjału demograficznego, zasobów przyrodniczych oraz uwarunkowań transportowych

Wymagania wstępne

Ogólne kompetencje humanistyczne w zakresie geografii fizycznej, ekonomicznej Eurazji.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna i rozumie rozwój geografii regionalnej, w tym politycznej Europy Wschodniej i Azji oraz metody prezentacji kartograficznej i statystycznej z elementami jej dziejowego rozwoju	WZN_K1_W02	Kolokwium pisemne, Prezentacja multimedialna
W2	zna podstawy teoretyczne geografii regionalnej jako nauki, a także prawidłowo definiuje zjawiska geograficzne	WZN_K1_W02, WZN_K1_W03	Kolokwium pisemne, Prezentacja multimedialna
W3	zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu prawa autorskiego (mapy, dane statystyczne itd.)	WZN_K1_W06	Kolokwium pisemne, Prezentacja multimedialna
W4	zna i rozumie ekonomiczny aspekt geografii regionalnej w Europie Wschodniej i Azji oraz metody jego prezentacji kartograficznej i statystycznej z elementami rozwoju gospodarczego w XX wieku	WZN_K1_W02, WZN_K1_W03	Kolokwium pisemne, Prezentacja multimedialna
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi dokonywać właściwego doboru źródeł i informacji przy zastosowaniu odpowiednich zaawansowanych narzędzi, w tym baz internetowych służących prezentacji danych geograficznych	WZN_K1_U01, WZN_K1_U02	Kolokwium pisemne, Prezentacja multimedialna

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
U2	potrafi indywidualnie zaplanować i organizować pracę oraz współpracować z innymi osobami w wyznaczonych grupach i właściwie przygotować prezentację multimedialną z zakresu geografii regionalnej regionu	WZN_K1_U06, WZN_K1_U07	Kolokwium pisemne, Prezentacja multimedialna
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	jest gotów/gotowa do wykorzystywania rzetelnej wiedzy z zakresu geografii regionalnej, historii rozwoju geograficznego państw na obszarze postsowieckim w jej związkach z nauką o polityce i ekonomii, a także potrafi właściwie korzystać z wiedzy eksperckiej w tym zakresie	WZN_K1_K02	Kolokwium pisemne, Prezentacja multimedialna

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Wprowadzenie do teorii geografii regionalnej. Zasięg i ogólna charakterystyka regionu, w tym omówienie podstawowych definicji i koncepcji granicy Europy Wschodniej i Azji.	W1, W3	Konwersatorium
2.	Zarys geografii fizycznej regionu. Środowisko geograficzne, rzeźba terenu. Geologia, tektonika: platformy i tarcze prekambryjskie, struktury paleozoiczne, mezozoiczne i kenozoiczne. Zasadnicze cechy klimatu, sieć hydrograficzna, w tym: stosunki wodne, morza i ich zlewiska, ponadto główne strefy wegetacyjne, glebowe, typy roślinności i fauna omawianego obszaru.	W1, W2	Konwersatorium
3.	Szczegółowa analiza podstawowych jednostek naturalnych – krain geograficznych regionu Europy Wschodniej ze szczególnym uwzględnieniem cech środowiska geograficznego, w tym rozmieszczenia surowców mineralnych analizowanego obszaru. Ćwiczenia praktyczne: praca z mapą fizyczną regionu. Wprowadzenie map konturowych.	W1, W2	Konwersatorium
4.	Wprowadzenie podstawowych elementów teorii geografii politycznej. Najważniejsze elementy geografii politycznej: państwa, granice (rozwój granicy rosyjskiej, ZSRR), podziały administracyjne, w tym zarys rozwoju terytorialnego. Spory graniczne. Procesy urbanizacji, mapa osadnictwa, rozwój sieci osadniczej poszczególnych regionów postradzieckich – podstawowa charakterystyka.	W1, W2	Konwersatorium
5.	Wstęp do charakterystyki gospodarek narodowych. Zagadnienia zróżnicowania regionalnego w zakresie: struktury i stanu rolnictwa, produkcji roślinnej i zwierzęcej (w tym gospodarki morskiej), przemysłu (w tym surowców energetycznych – przemysł paliwowy, maszynowy, metalowy, elektrotechniczny, chemiczny itd.), handlu zagranicznego (geografii i struktury towarowej handlu, głównych trendów i dynamiki rozwoju), rozwoju sieci transportowej.	W1, W3	Konwersatorium

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
6.	Analiza w zakresie geografii regionalnej terytorium państw bałtyckich: Litwy, Łotwy i Estonii (środowisko geograficzne, ludność, struktura przemysłu, rolnictwa, sieci transportowej i handlu zagranicznego).	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1	Konwersatorium
7.	Analiza w zakresie geografii regionalnej terytorium Białorusi (analogicznie jak wyżej).	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1	Konwersatorium
8.	Analiza w zakresie geografii regionalnej terytorium Ukrainy i Mołdawii (analogicznie jak wyżej).	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1	Konwersatorium
9.	Analiza w zakresie geografii regionalnej terytorium Zakaukazia: Gruzji, Armenii i Azerbejdżanu (analogicznie jak wyżej).	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1	Konwersatorium
10.	Analiza w zakresie geografii regionalnej terytorium Federacji Rosyjskiej (analogicznie jak wyżej).	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1	Konwersatorium
11.	Analiza w zakresie geografii regionalnej terytorium Kazachstanu (analogicznie jak wyżej).	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1	Konwersatorium
12.	Analiza w zakresie geografii regionalnej terytorium państw Azji Środkowej: Turkmenistanu, Kirgistanu, Uzbekistanu, Tadżykistanu (analogicznie jak wyżej).	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1	Konwersatorium
13.	Obszary zagrożenia ekologicznego: przykład Jeziora Aralskiego, Morza Kaspijskiego czy konsekwencji ekologicznych katastrofy w elektrowni atomowej w Czarnobylu. Problematyka penetracji przemysłowej obszaru arktycznego. Wybrane studium przypadku.	W1, W2, K1	Konwersatorium

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Konwersatorium	Wykład konwersatoryjny, Dyskusja, Metoda analizy przypadków, Metoda ćwiczeniowa, Demonstracje dźwiękowe i/lub video, Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Konwersatorium	Pozytywnie oceniona prezentacja multimedialna i zaliczone kolokwium pisemne. Skala ocen z zastosowanym rozkładem procentowym: bardzo dobry (bdb; 5,0): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 90% dobry plus (+db; 4,5): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 80% dobry (db; 4,0): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 70% dostateczny plus (+dst; 3,5): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 60% dostateczny (dst; 3,0): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 50% niedostateczny (ndst; 2,0): brak osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Literatura

Obowiązkowa

1. Geografia regionalna świata, red. J. Makowski, Warszawa 2019.
2. Makowski J., Geografia fizyczna świata, Warszawa 2018.
3. Ziętała G., Geografia gospodarcza Rosji, Rzeszów 2006.

Dodatkowa

1. Ziętała G., Geografia gospodarcza Rosji w ćwiczeniach, Rzeszów 2009.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Konwersatorium	30
Przygotowanie do zajęć	10
Czytanie wskazanej literatury	10
Przygotowanie prezentacji multimedialnej	10
Przygotowanie do zaliczenia	30
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
WZN_K1_K02	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wykorzystywania rzetelnej wiedzy z zakresu historii w jej związkach ze współczesnością w jej powiązaniach z nauką o polityce, ekonomii, komunikacji i prawie, w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
WZN_K1_U01	Absolwent/ka potrafi formułować i rozwiązywać złożone problemy oraz wykonywać zadania w warunkach nie w pełni przewidywalnych, w tym dokonywać właściwego doboru źródeł i informacji z nich pochodzących, oceny, krytycznej analizy i syntezy tych informacji przy zastosowaniu odpowiednich zaawansowanych metod, narzędzi i technik informacyjno-komunikacyjnych
WZN_K1_U02	Absolwent/ka potrafi komunikować się z otoczeniem z użyciem specjalistycznej terminologii
WZN_K1_U06	Absolwent/ka potrafi planować i organizować pracę indywidualną oraz w zespole
WZN_K1_U07	Absolwent/ka potrafi współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych (także o interdyscyplinarnym charakterze wschodoznawczym)
WZN_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu – wybrane fakty, obiekty i zjawiska stanowiące wiedzę ogólną z zakresu nauk o polityce i administracji odniesione do wybranych zagadnień prawa i ekonomii oraz wybrane zagadnienia z zakresu polityki i administracji w Europie Wschodniej i Azji
WZN_K1_W03	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu – wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące wiedzę ogólną z zakresu nauk o komunikacji społecznej i mediach, oraz wybrane zagadnienia z zakresu komunikacji społecznej i mediów w Europie Wschodniej i Azji
WZN_K1_W06	Absolwent/ka zna i rozumie podstawowe historyczne, społeczne, kulturowe i inne uwarunkowania różnych rodzajów działalności zawodowej związanej ze wschodoznawstwem, w tym podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego